

jeg være dem taknemlig derfor. Det er det, der angaar en Endring i 4de Linie i § 2. Der staar jo nemlig, at der ogsaa kan vælges til Overlærere Adjunkter, som ved fortrinlig Dygtighed have vundet deres Adkomst dertil. Men saa staar der endvidere: „men Antallet af saadanne Overlærere bør i Reglen ikke være høiere end Fjerdedelen af det hele Antal“. Seg finder det ønskeligt, at man bliver staaende ved den Bestemmelse, som nu findes, i Stedet for, som foreslaaet af Udvalget, at sætte, at Antallet af saadanne Overlærere ikke „maa“ være høiere end Fjerdedelen af det hele Antal, thi der kan være Tilfælde, hvor det er ønskeligt, at Regjeringen er i Stand til at gaa lidt ud over Antallet til en given Tid mod senere at indskrænke det; der er netop et saadant Tilfælde for Diebskiftet. Hvis jeg altsaa tør henstille det til Overveielse af de ærede Medlemmer, der have tillet Forslaget, vil jeg sige, at jeg helst vil være fri for denne Del af Endringsforslaget. Det sidste Endringsforslag har jeg ikke Noget imod.

Et æret kongevalgt Medlem udtalte sig for Ønskeligheden af, at det blev taget under Overveielse, om der ikke maatte foretages visse Forandringer i de Prøver, der nævnes i Endringsforslaget under Nr. 3, hvis det blev vedtaget. Ja, det kan vel være, at der kan være Anledning dertil. Der vilde i det Hele efter mit Skjøn være Anledning til at tage under Overveielse, om der ikke i videre Omfang kan være at foretage Forandringer i de Prøver, som fortrinvis give Afgang til Lærerpøsterne ved de lærde Skoler. Seg vil i den Henseende minde om, at de oprindelig foreskrevne Prøver for „Skolelærerne“ — som de kaldes — eller Lærerne ved de lærde Skoler vare af en ganske anden Betskaffenhed end den Prøve, der nu bestaar. De oprindelige Prøver, som betingede Afgang til de lærde Skoler, omfattede i Virkeligheden alle de Fag, hvori der den Gang undervistes der. Den, der den Gang havde underkastet sig Prøven som Skolelærer ved de lærde Skoler, var — mere eller mindre naturligtvis — kompetent til at optræde som Lærer i alle de Fag, hvori der undervistes i Skolerne. Der er senere foretaget Forandring saaledes, at nu aflægges Prøverne for Filologer kun i Latin, Græsk, nordisk Filologi og Historie. Da nu imidlertid de nyere Sprog indtage en anden Plads overfor den almindelige Dannelse end tidligere og indtager den til dels paa de klassiske Sprogs Beføstning, idet man har anerkjendt, at den nyere Litteratur staar i et andet Forhold til den klassiske Litteratur, end den tidligere har staaet, saa fortjener det maaske at komme under Overveielse, om det ikke kunde være hensigtsmæssigt at foretage i den filologiske Examen visse Forandringer, der svarede til de betegnede forandrede Forhold. — Det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Krieger) udtalte Ønsket om, at der muligvis kunde gives

nærmere bestemte Regler for, i hvilket Tilfælde det maatte være retfærdiggjort at foretage Undtagelser fra de foreskrevne Regler, og betegne de, at det maatte være udvist Lærerdygtighed, som retfærdiggjorde Undtagelsen. Ja, ganske sikkert, det maa være dette i Forbindelse med, at Regjeringen i et givet Dieblik er i Tvivl om, hvorvidt der blandt dem, der ere udpegede som dem, der have nærmest Adkomst, maatte findes Nogen, som paa tilfredsstillende Maade fyldestgjør den Plads, der er ledig. Der som altsaa Kultusministeren har at besætte et Rektorat, og han ser sig om blandt Overlærerne ved de lærde Skoler som dem, der først maa tænkes paa, maaske ogsaa blandt Adjunkterne eller i det Hele blandt dem, der udpeges som nærmest kvalificerede, men bliver i Tvivl om, hvorvidt der er Nogen, han kan betro den ledige Post, og hvis der udenfor staar en Anden, om hvem han har den Mening, at han kan betro ham Posten, ja, saa vil det være rigtig, at han benytter sin Ret til at gjøre Undtagelse og tage den Sidstnævnte. Hvorvidt det kan være muligt at foreskrive bestemte Regler eller ei, skal jeg henstille; min Tanke med at foreslaa, at Reglen ikke skal være ubetinget bindende, har jeg udtrykt i, hvad jeg nu i dette Dieblik har sagt. Det er ikke min Tanke, at man løst hen skal gjøre Undtagelser; man maa kræve visse Betingelser for, at disse Undtagelser kunne være retfærdiggjorte, og dette maa igjen afhænge af Embedets Fordringer og de til Raadighed staaende Personligheder.

Ordføreren (Poulsen): Ja, efter hvad den høitagtede Minister nu har sagt, har jeg overmaade lidt at tilføje. Seg er ganske enig i, at man saa vidt muligt bør gjøre Lovregler faste. Det er jo ogsaa en Bestræbelse, som det Mindretal, hvortil jeg hører, har vundet ved andre Paragrafer i Lovforslaget end § 1 og endogsaa paa et Sted vundet i høiere Grad, end den høitagtede Minister ønsker. Paa den anden Side indrømmer jeg det ærede Medlem for 2den Kreds (Hæhle), at den simpleste Maade at gjøre Regler faste paa er at gjøre dem saa vide som muligt, thi saa behøves der saa eller ingen Undtagelser; men det kan dog ikke negtes, at Bestemmelser, som selv om de ikke ere absolut bindende, dog vise Regjeringen hen i en bestemt Retning og altsaa udsætte den for Behærdigheder for at gjøre Ret, naar de Mænd, der have fortrinlig Afgang til de vedkommende Embeder, uden Grund forbigaaes, dog have Noget at betyde og virkelig ere tilstrækkelige. So mindre paa den anden Side det Antal Personer er, som Loven omfatter, og som man saaledes har Valget imellem, desmindre kan man gjøre Regning paa, at Undtagelsetilfælde ikke ville indtræde hyppigt; det vilde være meget vanskeligt eller meget genevende for Administrationen, om Reglerne vare meget stærkt bindende. Man kan altsaa herhen faste alle Regler bort eller gjøre dem saa stramme,